

فهرست مطالب

۱۱	سوگند نامه بقراط
۱۲	پیشگفتار چاپ دوم
۱۳	مقدمه
۱۵	بخش نخست: مفهوم مسئولیت کیفری پزشک
۱۷	گفتار نخست: سابقه تاریخی مسئولیت کیفری پزشک در ایران
۱۷	مبحث نخست: ایران باستان
۱۹	مبحث دوم: از پیدایش اسلام تا دوران مشروطیت
۲۱	مبحث سوم: ایران معاصر
۲۱	الف) از انقلاب مشروطیت تا پیروزی انقلاب اسلامی
۲۲	ب) از پیروزی انقلاب اسلامی تا زمان حاضر
۲۳	گفتار دوم: مفهوم مسئولیت
۲۳	مبحث نخست: تعریف مسئولیت
۲۳	مبحث دوم: انواع مسئولیت
۲۳	الف) مسئولیت اخلاقی و مسئولیت قانونی
۲۵	ب) مسئولیت قراردادی و مسئولیت خارج از قرارداد
۲۶	ج) مسئولیت کیفری و مسئولیت مدنی
۲۸	گفتار سوم: ارکان مسئولیت کیفری در اعمال پزشکی
۲۸	مبحث نخست: فعل مجرمانه یا خطای پزشکی
۲۹	الف) بی احتیاطی
۳۱	ب) بی مبالاتی
۳۳	ج) عدم مهارت

۲ □ حقوق کیفری و تخلفات پزشکی

۳۴	..... (د) عدم رعایت نظامات دولتی
۳۷	..... مبحث دوم: نتیجه مجرمانه
۳۸	..... مبحث سوم: رابطه سببیت
۴۵	..... بخش دوم: جرایم
۴۷	..... گفتار نخست: سقط جنین
۴۸	..... مبحث نخست: انواع سقط جنین
۴۸	..... الف) سقط جنین جنایی
۴۸	..... ب) سقط جنین طبی
۵۱	..... ج) سقط جنین خود به خودی یا مرضی
۵۲	..... د) سقط جنین ضربه‌ای
۵۲	..... مبحث دوم: ارکان تشکیل دهنده سقط جنین عمدی
۵۲	..... الف) رکن قانونی
۵۳	..... ب) رکن مادی
۵۶	..... ج) رکن معنوی
۵۷	..... مبحث سوم: مجازات سقط جنین عمدی
۵۷	..... الف) مجازات سقط جنین عمدی از ناحیه افراد عادی
۵۷	..... ب) مجازات سقط جنین عمدی از ناحیه شاغلین امور پزشکی
۶۰	..... گفتار دوم: افشاء اسرار بیماران
۶۰	..... مبحث نخست: رکن قانونی
۶۲	..... مبحث دوم: رکن مادی
۶۲	..... الف) شخصیت مرتکب
۶۳	..... ب) وجود سر یا راز
۶۳	..... ج) افشاء نمودن سر
۶۴	..... مبحث سوم: رکن معنوی
۶۴	..... مبحث چهارم: مجازات افشاء اسرار
۶۵	..... گفتار سوم: صدور گواهی نامه خلاف واقع
۶۵	..... مبحث نخست: عنصر قانونی
۶۶	..... مبحث دوم: رکن مادی
۶۶	..... الف) شخصیت مرتکب

فهرست مطالب □ ۳

۶۸	..... (ب) خلاف واقع بودن گواهی صادره
۶۸	..... مبحث سوم: رکن معنوی
۶۹	..... مبحث چهارم: مجازات صدور گواهی نامه خلاف واقع
۷۱	..... گفتار چهارم: دخالت غیرمجاز در امور پزشکی
۷۲	..... مبحث نخست: رکن قانونی
۷۲	..... مبحث دوم: رکن مادی
۷۳	..... الف) شخصیت مرتکب
۷۴	..... ب) فعل مرتکب
۷۶	..... مبحث سوم: رکن معنوی
۷۶	..... مبحث چهارم: مجازات دخالت غیرمجاز در امور پزشکی
۷۷	..... گفتار پنجم: اغفال بیماران
۷۷	..... مبحث نخست: رکن قانونی
۷۸	..... مبحث دوم: رکن مادی
۷۸	..... الف) شخصیت مرتکب
۷۸	..... ب) فعل مرتکب
۷۹	..... مبحث سوم: رکن معنوی
۸۰	..... مبحث چهارم: مجازات اغفال بیماران
۸۰	..... گفتار ششم: خودداری از کمک به مصدومین
۸۱	..... مبحث نخست: رکن قانونی
۸۴	..... مبحث دوم: رکن مادی
۸۴	..... الف) قرار داشتن اشخاص در معرض خطر جانی
۸۵	..... ب) استمداد مصدوم و یا وجود ضرورت کمک
۸۶	..... ج) عدم توجه خطر نسبت به کمک کننده و دیگران
۸۶	..... مبحث سوم: رکن معنوی
۸۷	..... مبحث چهارم: مجازات خودداری از کمک به مصدومین
۸۹	..... بخش سوم: آیین رسیدگی به جرایم پزشکی
۹۲	..... گفتار نخست: نحوه رسیدگی به جرایم پزشکی در دادسرای عمومی و انقلاب
۹۲	..... مبحث نخست: اقدام دادسرا پس از دریافت شکایت
	..... مبحث دوم: اقدامات دادسرا پس از اخذ نظریه کارشناسی

۴ □ حقوق کیفری و تخلفات پزشکی

- دایر بر قصور پزشک یا کادر پزشکی ۹۶
- گفتار دوم: نحوه رسیدگی به جرایم پزشکی در دادگاه عمومی جزایی ۱۰۳
- مبحث نخست: اقدام دادگاه پس از دریافت کیفرخواست ۱۰۳
- مبحث دوم: اقدامات دادگاه پس از حضور طرفین ۱۰۴
- مبحث سوم: رسیدگی دادگاه تجدیدنظر ۱۰۶
- گفتار سوم: اجرای احکام کیفری ۱۰۸

بخش چهارم: تخلفات انتظامی پزشکی ۱۱۱

- گفتار نخست: مفهوم تخلف انتظامی ۱۱۳
- گفتار دوم: انواع تخلفات انتظامی و مجازات‌های آنان ۱۱۶
- ۱- به کار نبردن حداکثر تلاش ممکن جهت معالجه و درمان بیماران ۱۱۶
- ۲- سهل انگاری در انجام وظیفه و عدم رعایت موازین علمی، شرعی و قانونی ۱۱۹
- ۳- افشاء نمودن اسرار و نوع بیماری ۱۲۱
- ۴- پذیرش بیمار بیش از حدود توان معاینه و درمان ۱۲۴
- ۵- انجام اعمال خلاف شئون پزشکی ۱۲۵
- ۶- تحمیل نمودن مخارج غیر ضروری به بیماران ۱۲۷
- ۷- ایجاد نمودن رعب و هراس در بیمار ۱۲۹
- ۸- تجویز داروهای روان گردان و مخدر ۱۳۰
- ۹- رعایت ننمودن تعرفه‌های خدمات درمانی ۱۳۹
- ۱۰- اخذ مبلغ مازاد بر وجوه دریافتی، توسط مسئولان مؤسسات درمانی ۱۴۷
- ۱۱- عدم همکاری لازم در زمان وقوع بحران و سوانح و یا پیشگیری
از بیماری‌های واگیردار ۱۴۹
- ۱۲- ممنوعیت جذب و هدایت بیمار از مؤسسات بهداشتی درمانی
دولتی و خیریه به مطب شخصی یا مؤسسات پزشکی خصوصی ۱۵۰
- ۱۳- جذب بیمار از طریق تبلیغات گمراه کننده ۱۵۲
- ۱۴- انتشار مقالات و گزارش‌های پزشکی خلاف اصول علمی که جنبه
تبلیغاتی داشته باشد ۱۵۶
- ۱۵- استفاده از عناوین علمی و تخصصی تأیید نشده ۱۵۷
- ۱۶- تجویز دارو، خارج از مجموعه دارویی کشور (فارماکوپه) ۱۵۹
- ۱۷- عدم ادامه درمان بیمار ۱۶۴

فهرست مطالب □ ۵

- ۱۸ - عدم انتخاب پزشک مشاور بدون نظر پزشک معالج ۱۶۶
- ۱۹ - فروش دارو و تجهیزات پزشکی در محل اشتغال ۱۶۷
- ۲۰ - عدم تحریر صحیح مشخصات و نحوه استفاده داروهای تجویز شده ۱۶۹
- ۲۱ - عدم صدور نسخه بر اساس اصول علمی و شرایط بیمار ۱۷۰
- ۲۲ - نظارت مستمر مسئولان فنی بر امور مؤسسات پزشکی ۱۷۲
- ۲۳ - عدم رعایت ضوابط مربوط به درج آگهی در رسانه‌ها و تنظیم سر نسخه‌ها
و تابلوها ۱۷۴
- ۲۴ - استفاده و به کارگیری افراد فاقد صلاحیت در امور پزشکی ۱۷۹
- ۲۵ - عدم اعلام تغییر نشانی مطب و مؤسسه پزشکی ۱۸۴
- ۲۶ - عدم مساعدت و همکاری در فوریت‌های پزشکی ۱۸۵
- ۲۷ - عدم رعایت ضوابط علمی و حرفه‌ای، توسط مسئولان فنی ۱۸۷
-
- بخش پنجم: مراجع و آیین رسیدگی به تخلفات انتظامی پزشکی** ۱۹۱
- گفتار نخست: دادسرای انتظامی سازمان نظام پزشکی ۱۹۳
- مبحث نخست: تشکیلات ۱۹۳
- مبحث دوم: وظایف و نحوه رسیدگی ۱۹۴
- الف) اقدامات دادسرا در مرحله شروع به تحقیقات و رسیدگی ۱۹۴
- ب) اقدامات دادسرا پس از ختم تحقیقات ۲۰۰
- ج) اقدامات دادسرا در مرحله اجرای احکام ۲۰۷
- گفتار دوم: هیأت بدوی انتظامی ۲۰۹
- مبحث نخست: تشکیلات ۲۰۹
- مبحث دوم: نحوه رسیدگی ۲۱۵
- گفتار سوم: هیأت تجدیدنظر انتظامی استان ۲۲۱
- مبحث نخست: تشکیلات ۲۲۱
- مبحث دوم: نحوه رسیدگی ۲۲۳
- گفتار چهارم: هیأت عالی انتظامی ۲۳۰
- مبحث نخست: تشکیلات ۲۳۰
- مبحث دوم: حدود صلاحیت ۲۳۲
- مبحث سوم: کیفیت رسیدگی ۲۳۲
- الف) کیفیت رسیدگی به اعتراض محکوم علیه ۲۳۲

۶ □ حقوق کیفری و تخلفات پزشکی

ب) نحوه رسیدگی به اعتراضات و شکایات، از طرز کار هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر انتظامی و اعمال نظارت بر آنها	۲۳۷
ضمائم	۲۳۹
قانون سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران	۲۴۱
فصل اول - تعریف اهداف	۲۴۱
فصل دوم - وظایف و اختیارات	۲۴۱
فصل سوم - شرایط عضویت	۲۴۳
فصل چهارم - ارکان	۲۴۳
فصل پنجم - انتخابات	۲۴۸
فصل ششم - هیأت‌های انتظامی پزشکی	۲۵۲
آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین	
حرفه‌های پزشکی و وابسته در سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران	۲۶۰
فصل اول - تعریف، شرح وظایف و تخلفات صنفی و حرفه‌ای	۲۶۰
فصل دوم - مجازات‌های انتظامی	۲۶۴
منابع و مأخذ	۲۶۶